

NASA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Nasla naša mala stvar, a nasloga sve pokvari" Nar. Pod.

— Uredništvo i odpravnost se nalazi u: VIA TORFIENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisali ne iskazuju. Pripisana se plama tiskaju po 5 nvd. svaki redak. Oglasi od 8. redakata stoje 60 novi, za svaki redak više 5 novi; ili u službu opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novi, te ih postavljaju ne raspisati (asagio poslato). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vreme, neka to javi odpravnosti i otvoriti pismo, za koje se ne placa poštarine, ako se ne izvama raspisati: "Reklamacija". Dopisati se ne vradiju: ako se i ne iskazuju. — **NASA SLOGA** izlazi svakog četvrtka na pol godine. Novi i plama šalju se na upravništvo ili odpravnosti. Nebiljevani listovi se ne primaju. — Dopisati a poštovati: stoje 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmerno se 50 i 12 pol godine. Izvan carevine, vidi poštarnice. Na malo 1 br. 5 nvd.

Biskupski konvikt za Istru.

I.

Mjeseca julija t. g. donicila je "Voca cattolica" što no izlazi u Trontu vicerat Istre, da jo postao prosvj. biskup Flapp noumeli, što je nabavio Grisonovu palatu u Kopru za biskupski konvikt.

Vod dulje vremena kazimo za gristi u tu kisolu jabuku, t. j. u pitanju biskupskih konviktih za Istru, ali se došlo i sa raznih stranaka tješilo i uvjerenjalo, da će biti do mala boljo, da će se sadanje nepravdo ukinuti, da će se našemu narodu koliko bude to moguće zadovoljiti, itd. itd., ali sva oboćenja ostade noiz punjena i napokon i naša strpljivost imade svoje granice. Roklo nam se takodjor, da pođekamo za koji godan dok se otvoru srednje škole, jer da bi mortale svakako nastati nekoj promjeno u biskupskih konviktih — u Tratu i Kopru — a tada bude li ostalo svo pri starom, slabođno da rokonomo svoju u tom pitanju.

Gleda tršćanskog konvikteta poslušat ćemo prijateljski savjet u radi, da će zbilja nastati ukoj ne promjene početkom pristojobne školske godine, nu glodo koparskoga konvikteta doznojemo iz vjerodostojna vriola, da će ostati sve kao što je do sada bilo u to nasili, da koju rokonom ob onom konviktetu, datijelo u uzgoju budućeg svećenstva za porečko-puljsku bisku-

piju. Tomoj biskupskom konviktetu u Kopru položio je tadanji porečko-puljski biskup prosvj. gosp. Glavina. Uzdržavalo se prvi godinu nekoliko mladiča na koparskoj gimnaziji sredstvi, koja je pružala pokrajina, prosvj. biskup, pojedino crkvene uprave i pobožni katolici onih biskupijah.

Tako je trajalo sve do ljetos. Prešlog proljeća doznamo iz talijanskih liberalnih novinah Istre, da je prosvj. biskup Flapp kupio u Kopru Grisonovu palatu te istu namenio konviktetu ili malom sjomonističu. Rođeno novino dizalo su vod tada g. biskupa do noba, koji da je svojim patriotskim (I) činom osigurao Kopru konviktet a koparskoj talijanskoj gimnaziji stalni godišnji broj djaka. Tokar kasnije doznao se, da jo tomu patriotskomu činu g. biskupa kumovao istarski zemaljski odbor namaknuv biskupu potrebitu svotu od 10.000 for. za kupnju palatu.

Tko je do tada dvojio o patriotsizmu biskupova čina, prestao je o tom činu mahom dvojiti, čim je saznao, da su kod togu posla imali svoje protu naši narodni protivnici, porečko-pazinska gospoda.

Palata bježo nabavljona a tim udaron čvrst tomohi biskupskom konviktetu u Kopru. Sve to obavilo se među zidovi — modju prijatelji — po domaću, na tihu. Evo kako si to mnogi sumnjači.

Ministarstvo prosvjeto odlučilo je, da se uline pazinska gimnazija a

otvori nova u Puli. Razpravljalo se u raznih glasilih, kolko bi valjalo kontrirati svoj zemaljsko, orkveno i svjetovne oblasti u najvažnijem istarskom gradu — u Puli.

Sve to nije moglo biti nepoznato istarskim talijanskim pravikom. Oni uvidišo odmah, da do vlasti ustašati, kolko bi gimnaziji u Puli učarili stalni tomohi i to što većim brojem djačkova. Znali su, da bi vlasti uplivala na biskupu pošto bi jednom bilo otvorena puščka gimnazija, da podigne biskupski konviktet u Puli i nigdje drugdje.

Poznato njim bježo, da bi se našlo nakon otvorenja puljskoj gimnaziji sijaset prigovor proti konviktetu u Kopru — u gradu koji loži izvan biskupije.

Promozgav sve to, složilo se istarski Talijani sa g. biskupom u tom, kolko valja vlastu prototi, t. j. da treba konviktetu u Kopru položiti čvrst tomohi prije, nego li se otvori dežavna gimnazija u Puli. Ovako se tumadi ono negle i potajno poslovanje oko nabavke Grisonova palatu.

Tim bježo daleko konviktetu osiguran život i tako će imati unapred porečko-puljska biskupija svaku godinu stalni broj svojih mladiča, koji će polaziti ondješnju talijansku gimnaziju, gdje će se pripravljati za buduće svećeničko zvanje. Pitanje konvikteta nebijačno važno jedino radi uzgoja talijansko mlađi već je ono i s materijalno strane za talijanski gra-

dič Kopar od nemalo cijene. Promislili li koliko će poskočiti ugled i važnost malenog gimnaziju — kano što su u običu istarsko — sa prirastom od 30—40 djaka, i uvožimo li te tomu koliku će materijalnu korist uživati maleni gradić od 30—40 mladiča, koji u njemu kroz 10 mjeseci probave i klop novac ostava, tad se nedamo suditi tajnj i hitro kupnji palatu a navlastilo silnim hvalospjovom, izbjegavanjem od liberalnih talijanskih novinarah prosvj. biskupu Flappu radi njegovog patriotskog čina, t. j. nabavu palatu Grisonovo.

DOPISI.

Iz opštinskih Brda. Primiti g. uredniku ovo mali redakat iz hrapavih kmetijskih rukuh, u kojih se bilje više motika nego li pera. Poglądite i popravite kako znate a budete li zadovoljni, oglašat ū Vam se opot."

Cijete daka nadejte i novišo pak je prilobište svemu istarskom putu. Letina bježi Bogu neće biti najplodnije niti loša, jer imademo peščenu žita, krumplja i kukuruza biti će toliko, da se budemo mogli prehraniti; za grozdje još neznamo, jer je u božjih rukuh. Kolere bježi Bogu jošte nismo odustali a Bog nas i odvaja od to strašne bolesti. Drugo neznamo ništa novoga po naših Brda. U grad malo kad zalazimo, našiša po našim, jer se mi nemamo smjerti sa gospodom, koju u izobraženosti tobož evaki čaujili dopisi; samo nistači, naša ju da izpravili što je za izpraviti.

Škole s unukom, nim jezikom njemačkim (u nos talijanskim). Stavimo du u Roveredu (a mi recimo: Lovranu, Draguču, Cresu, Lošinju itd.) bi i bilo toliko (40) djece njemačko (bitaj: talijansko) narodnosti, ačko bi izvan pitanja, da ove škole bi imale biti samo za njemačku (bitaj: talijansku) djece.

Ovo su vam na hrvatski naš jezik vjernje prevedeni nazori tridentinskog Pro-patriote. Naši istarski propatrioti, ačko učili lojalno nego kada se ono radio ob osnovanju talijanskoga kluba u Beču, valjda će ih usvojiti, i tako da se naši našim etanovlju i Hrvati i Talijani, a g. Cistoruki izpridat će so valjda kod g. Spinčića jedan dan ter ga umoliti, da izvoli zaboraviti "ono malo nesporazumljjenje."

Porečki obožavatelji jasna primeću, da neke naše občine (hrvatske) same traže talijansku školu, ter pritvrdjuju, da volenti non sit injuria. Na tu duhovitu primjebu odgovara jim drugi tridentinski zastupnik Dr. Dehoassi: Da to nače: volenti non sit injuria, vredi u privatnom pravu, to razumijem, ali mu vježdam valjanost u javnom administrativnom pravu, jer javna uprava imala ići promicati, da li njezina providjenja odgovaraju potrebi i onečišćuju zemlje, i ako vlasta o tom nije osjeđena, ne samo može, nego se mora tomu oprjeti.

PODLISTAK.

Hyperistrionalia

III

Babin-Marković dipalà dipl.

II.

Evo kako misli o tom tridentinskom zastupnik Lorenzou. Navod četiri molko odug, ali i vrlo pouđan. Gospodio zastupnik označuje svoje stanovlje napravio toliko puta i kod nas opelovanje tvrdnji: roditelji ne mogu biti ličen prava samodružke gledi Školskoga jezika:

Nas Talijance takovi razlozi nisu mogli nikada osvjeđoditi, nit će igda osvjeđoditi onoga, koji bezpristrano promatra stvar... Napose pak... Što se tiđe roditelja, meni se vidi moralno i zakonito nemoguće, da se roditeljima ustupi pravo, da daju podučavati djece u kojem tudjem jeziku. Roditelji imaju sveto avetu dužnost, da šudoredno odgoje svoju djece i da se postaruje za njihovu razvijenu obuku, ali ne za obuku, koja utruđuje i ubija. Pak ako roditelji imaju te dužnosti i joj se upriče, tada je na družtvu, na državi, na vlasti da dodje posredovati. U svih načinu, državah uvedena je obvezatna škola baš zato, da se roditeljima onemoguci zamarenje razborite i budućne obuke njihove djece. Ali koja krije se od obligatorne škole, i kud bi se a

njom doseglo, kad bi bilo roditeljom složeno dati obučavati djece u kojem jim dragi jeziku ravnkovnou, dađe da ih učili njihove narodnosti? Li nije možda najkrupnija pedagoška progreska? Ni nije moždaj prava okruglosti, očko se dopusta, da dječak, notom što su naučili iz majčinih estih početne pojmove o Bogu, otadbi, o dužnosti i pravu, o svrhi čuvanja, i budućoj, budu strpanu u kakvu god školu, u kojoj, jedu se u njima sve to više razviju i pojmovi, valjda jim prije svega, da pravoje jedan jezik nijma poseve tudi i za celo pretvrd.

Pak da bi visoko ministarstvo za nastavu naredilo izraženo povjerenstvo (ali ne od samih burokratskih elemenata) i ukazalo, da se na novi mjesto promozgaju poslijedice uvađanja i podržavanja njemačkih škola (mi recimo: talijanskih) u krajnjih talijanskih (mi recimo: hrvatskih) i tirsko-pokrajnjih (mi recimo: Istarskih) i da (to povjerenstvo) konstatira i izjaviti bez obzira i bez ceremonije svoje mišlje... . . . a svršilo bi (ministarstvo) osvjeđoditi se, da je bila mjeru (poduzeće) bezkorisna ona, s kojom se postupi s našom djeecom u jeziku njoj posve tudi, ter kad ju (djece) se u tom jeziku uči prve počinke govoriti, čitanju, pištanju i dok vjerovanju, da je ta obuka — obuka ambičija, usjeća koja bledna djece, na svrhi svojih nauke ne znaju ni misliti ni govoriti, ni ditati, ni plati ni talijanski niti njemački.

A i nemože da bude drugdje. Složna ova dječa službu njemačke (dotično: talijanske) govoreće samo u školi, a zatim kod kuće rabe medjuosobno uvis materijski jezik, to se tako događa, da vočna hrzo zaborave ono riedi, koje su im pod silu i na mokraulni način bilo u pamet sačuvane.

Pak su baš ovi razlozi i ova razmatranja vodila zakonodavca te je podpisao dvorskim dokretom 11. septembra 1848 nebezobzirnijim načinom, da u svih elementarnih razredih bude naukovni jezik materijski, gdje će se pripravljati za buduće svećeničko zvanje. Pitanje konvikteta nebijačno važno jedino radi uzgoja talijansko mlađi već je ono i s materijalno strane za talijanski gra-

dič Kopar od nemalo cijene. Promislili li koliko će poskočiti ugled i važnost malenog gimnaziju — kano što su u običu istarsko — sa prirastom od 30—40 djaka, i uvožimo li te tomu koliku će materijalnu korist uživati maleni gradić od 30—40 mladiča, koji u njemu kroz 10 mjeseci probave i klop novac ostava, tad se nedamo suditi tajnj i hitro kupnji palatu a navlastilo silnim hvalospjovom, izbjegavanjem od liberalnih talijanskih novinarah prosvj. biskupu Flappu radi njegovog patriotskog čina, t. j. nabavu palatu Grisonovo.

napreduju, a mi želavili jedva da živimo. Mi koji smo bliže Motovunu zalažimo se, da si nezabivimo potrebite za život svetog. Rado bi ih svi u našem gradu Portole, ali Bog i ljudi znaju, kako smo zlovidjeni od Kraljevih, koji nas mrze iz dna nedostig njim srca. Progajnju nas i naše vredne svećenike, ali ne svi, nego samo one, koji neće da plešu kako oni svetaju.

Ved pok, onu Franu I. pohvalili su oni, da u njihovom gradu ima 72 učenjaka ili literatub, te zato ako dodje koji drugi, kojim bi se povećao broj literatub, nemogu oni mirovati dok ga ne odstrane, jer hode uzdraviti vjeđnu uspomenu na pok. Franu I.

Mili čitatelji dlane! Naša Sloga bila je Vam poznata, koliko se je radilo od strane naših Florentinaca ili Milanezaca, da odstrane nezaboravnoga i u svakom obziru uzor svećenika gosp. Julija Štora, koji nije šteto ni muke ni vremena, nego se kolik u crkvi toli izvan crkveno briau za naše dobre duševno i tjelesno. Njegu su otjerali nu uspomena na g. Juliju Štoru ostati da nezaboravna medju našim narodom. Bog da bi sv. svetili njegovu stopu! Ali žalboze njegov našljednik red bi, da se ne brine koliko li morno, dapačo ono što je bilo od njegovih predkušnjaka zasluženo, zasmarano. Njegovi predkušnjaci brinuli su shorom i tvorom, da poduđe naši djeci u vjeri kršćanske; trali se da ne vide poveću pobožnost božju. Njegov predkušnik gosp. Jelubić, ne da vi stele simpatiču pudenstvu, nego vratio svoje učivo dužnosti, obidavio je u pr. svakog nadejno posije propovijedi tvrđili na glasovo ono molitve, koje su naškodo u molitveniku nezaboravnog Dobrih «Oče budi volja tvoja; poslij sv. misu pjevali su sv. kršćani Bogu nu čast pjevom: »Čestimo te molimo je ono tri »zdrave Marije su zdravom kraljevicom u hrvatskom maternistom jeziku; poslij podne držao je kršćanski nauk ili su djece ili za odrasle. Uznaštojao je, na uvedu i krunici svake subote, kako jo to posvuda običaji, nu nije moglo sve na jedan put učiniti, ali bar da li se sada njegov našljednik razuze, da onjekod se nije moglo prije izvesti, da barem, a izvede. Brinuo se i za glavne ili kapitale od milijun, pripravljajući crkve. Jure, što do po sv. prilici idu izgubljeno radi neuvarnečnosti emigracije uprave. Da se ne objelodano smarne uprave, natojulo se na sve uadiće osnuti i ruziti g. Jelubić saino da se ga čim pređe odstrani. Pomišlja koliko, vodio je u Izraelu, kad su došli za njegovu celuvan, ali nemoće zahorvit u naši željet, kraj su mi kmetovit edutili, vidiči kako naša ona baka gladnih i žednih kraljevih vlasti naš zapovjeda. Sreda što smo mrtvo budi, drugdje bilo bi zlo za nekojo. S jedno strane veselje, da je otišao Jelubić a s druge radoš, da dolazi kao njegov našljednik g. tvđ. Njega dodekali su i paradi i velikim veseljem, ali ne kao svog duhovnoga pastira, nego kao čovjeka, koji je u svemu pažit na želje gradjanab i koga je valjalo podučiti, kako i što mu treba u crkvi raditi. Iz početka dudužu zadovoljstvo sve, ali ne kašnju; ono što se je u naših Portulah pjevalo i molio od starine hrvatski, preokrenuo je g. Ivđe u latinsku, kao da bi ovđe živjeli Latini, a ne Hrvati. Nu nok svaki sud, joda li su Antonel, Matijašić, Pavlović Hrastović, Bartolović, Petretić i druga mnoga prezimena talijanskog ili hrvatskog porječja, jeda li su ovi došli iz blaženo Italije ili odakle druguda.

Sva okolica bez Iznimke je hrvatska i broji do 3000 stanovnika, ali ipak za volju neznačne manjine, od koje niti polovica nepohadja crkvu, zameđaruju se 3000 Izvanskih stanovnika, koji, osim kakvoga nemoćnika i malone djece dolaze bez Iznimke svake nedelje k sv. misi, primaju sv. sakramente i druge pobožnosti obavljaju. Neznamo što kani g. upravitelji sa latinskim jezikom kojim nas. Sto koristi latinski jezik kad ga ne razumijemo? Nas treba podučiti u materinskem jeziku, jer je on temelj svakoj nauči. Prva dužnost svake kršćanske matere jest, da odgaja svoju dječu u strahu božjem, a kako da pak to štiti ako ni sama nezna glavne članke sv. vjere katoličke? Možda

misl naš g. upravitelj, da se jedino latinski ili talijanskim jezikom spasiti možemo.

Neznamo kojim pravom se je kod nas mnogo toga ili protučarlo ili zanemari. Svaki državljanin ima pravo zahtjevati od svojih poglavara, da zakon vrše da njim dade ono što ih po zakonu ide. Isto tako imandemo i mi pravo zahtjevati, kao članovi sv. katoličanske crkve od onih, koji su nam kao duhovni pastiri predpostavljeni ono, što nas ide po božjem zakonu.

Kod nas se tako neprati na taj zakon jer je naš duhovni pastir izdau pred nekoliko vremena nekakvog toho paplaski nalog i želio ga pribiti na crkvena vrata, kojim da se naredjuje, da se »u budućnosti mora služba i zodobnost doživa samo latinski obavljati. Mi neznamo od togu ništa, jer se nemozemo mijesati u crkveno poslove nu budujovati nam se čini, da je sv. otac papu poslao taj nalog jedino u Oprtalj poslo drugdje nemaču o tom glas. Mi si nemozemo to drugdje tumaziti, nego da jo postao Oprtalj drugi Rim. Stoga molimo one, koji mogu i moraju pozeti, na narodu, da se zauzmu za naše neuke kmetove, jer drugdje nemozemo imati doma ni sv. misa, ni crkva, ni svadbenika; to ako budemo htjeli doći k sv. misi, morati dom doneti sobom i avode. U toll žalostnom stanju mazili su naši crkveni uprava, da nemozem bill goro. Uzrok tomu je, što su uprava mazili u svakatki rukuh, koja se ne razumiju u crkvene poslove. Uprava crkvena mazila bi bili u rukuh dočasnog župnika a ne u drugih.

Pogredlo je oni, kolik je u rukuh predao u nomeni gradi oni, koji nemaju, da su natrag zadobili.

To je svakako znak, da mu slabo našem leži crkvena uprava, osobito crkveni imetak.

Gospoda opitljiska uvladaju već sami, da se nemozemo višo uzdržati na obdini, stoga naseo i da održavati i prostanski napadati po njihovih novinam na mnog vrlodnog kraljana samo da ga očne pre kmetom. Nu znajte, i mi živimo u XIX. stoljeću, znamo dobro kraljovo lješto sto vi, poznamo dobro i g. kapuljane, a zanadome takođe kamo očiju vaku količu. Zoljnog očiju ljepe nečeta dostignuti do u našu hrvatsku krv velje. Utrajili vi mikar 1000 druževih, kovali vi koliko vam drago svoje živo i željno u životu, ubrjavili vi u isto ljepe i znači a broj kmetova, kako ste pišali u predzadnjem broju »babos«, ipak vam nemoć nikadu i nikadu više idu na rukom, da zavredite i provarete vlastimi sploščujući poštene kmetove. Trubite po svetu, da se je upisao značan broj kmetova u vašo društvo. Da nu neprjatelji noproču, odgovorili domo vam mi, da »ni buon numero di contadini» sastoji sumo od kontorice kmetova. Evo vam dakle mili drugovi kmetovi operativi, kako ljepe plati od nas gospoda. Htjeli bi nas uloviti i voditi kao i do sada. Iz spomenutog dopisa sledi očvidno, da si ta gospoda prisvajuju našledno pravo u obdinskom zastupstvu i drže, da jici je mjesto već osigurano te da nemoć nikada dopustiti, da zavladaju s obdinem ona osobe, koje su nastojale upropastiti ili koje žele upropasti obdinsko dobro. Gospodo moja, da bi razili onako kako piše, tada vam nebi živa duša nista prigovarala, ali vi radite baš protivno, jer vi ste oni, koji ste upropastili obdincu i crkvu. Hvalito nadušnjeg našeljnika i velle, da ako bi bio službeno prisiljen radi obiteljskih okolnosti, izručiti mjesto, koje sada zauzimije, da će svakako njegov našljednik slediti u svemu njegovu stopu. Gospodinu našeljniku nemoćemo mnogo prigovoriti, on je sve što se hode, ali se puni poljati za nos od drugih. Stalno tokovoga našeljnika više imati nečeto bio budući pristran koliko mu drago, ipak nećo modi dopustiti, da vi s njim po milos volji vladate. To je ono, što vas peče, da nećete modi u buduće zapovjedati, i ništa drugo.

Pogled po svjetu.

U Trstu, 22. septembra 1880.

Carskim pismom nazvano je za dne 20. t. m. carskih vjeća.

dnevnom redu biti će zapriječeno novih zastupnika, zatim izvješće petionalnog i legitimacionog odbora.

Nekojoj slavenski listovi pišu, da će se ova sjeditev otvoriti s vrlo ne-povoljnim prilikama. Carina za petroloj, koja je izazvala toliko trivenje, važna je u prvom redu za Galiciju, ali našin, kojim se ima ovo pitanje rješiti, odlučan je za sudbinu i ostalih nagodbenih osnovnih.

Iz odgovora ugarske vlade na zaključak austrijsko-zastupničke kuće moglo bi se razbrati, da jo ugarska vlada pripravna podupirati hrvat u boju proti ministarstvu grofa Taaffe-a, ili da hoće protuzahvati, koji se imenovati novi primici, da izposluju, da se prihvati prvebitni sagradni ustanova nagodbe. Protuguo li se ovaj našin i na ostale nagodbenе osnove, onda, da će biti vrlo težak položaj grofa Taaffe-a. Jer neima dvojbe, da do hrvatice razno svoju obzire podrediti glavnemu svojmu cilju, naimu padu Tausch-ova ministarstva. Na drugoj pak strani imaju razno fekalije desnice u nagodbenom pitanju braniti toli važno materijalno životno intereso svojih komitentih, da im neće biti moguće podrediti ovo gospodarsko interesno obziranu na uzdržanje sadanje vlade. Ovi odnosi se salicravaju u soli klicu mnogih sultobah, koji se nemoć tako lakito svladati, čim se desnačna novruda u parlament kao čvrsto sjedinjona i soliurna stranka...

Kako se plasa u zadnjo vrijeme, nemoć biti višo ljetos nazvani zemaljski sabori. Tim nemoć biti značio zadovoljna slavenska plomona Austrije, jer se mogu bar na domaćih saborih izjadati njihovi zastupnici, kada nijem to ni moguće u državnom saboru. Obistini li se to, tad se može odatle zaključiti, da jo vodina carovinskog vjeća u pitanju sazova zemaljskih sabora vladi učinila koncesiju.

Njeg. Vel. daleč se sa vjernim mu pučanstvom Galicije, dalo je dno 19. t. m. sjajen dvorski objed u Bruncu. Slijedećog dana prinio je pučanstvo Nj. Veličanstvu bakljadu i ovacije.

Istog dana prisustvovalo je Njeg. Veličanstvo sa nadvojvodama službi bokoj, zatim uputilo se na streljanje, gdje je nadvojstač oslovio Njeg. Veličanstvo govorom, na koji je vladar milostivo odgovorio a zatim ostavio je streljanju odprateno živimi uzklici prisutnih.

Dne 18. t. m. otvorio se ugarski sabor. Zastupnik Holsy zahtjevao je održati u prvoj sjednici, da se poznato carevo pismo ministru Tisiji predloži saboru, to da se razpravlja o pitanju, a kojim je skopčano ovo pismo. Pošto se je tomu Tisza održano protiv, povukao je Holsy svoj predlog natrag. Iz Pešto javljaju, da će zasjedati ugarski sabor do 20. oktobra, pošto je ugarskoj vladi do togu, da zastupnička kuća razpravi do sastanka delegacija predlog o povlačenju subvencije »Adriji», nadalje osnove o trgovacko-carinskom savezu i o austro-ugarskoj banki. Osnova proručena moći će se u kući jedva razpravljati prije konca sjećanja ili potekla volje, to će vlast morati za tražiti indeominet. U proračunu za 1887. tražit će se naknadna vjerosija za ministarstvo pravosudja, nastavio i ustanjnih poslova, pa da se u buduće izbjegne zajmovom, uvršćivat će se u buduće za ta ministarstva veće svote.

Glavni grad kraljevine Hrvatske, Zagreb hotio je sklopiti zajam od preko 2 milijuna i pol. Gradsko zastupstvo obratilo se na domaću vladu i na ugarsko ministarstvo, da bi mu so

Kako javljuju iz Pošte, nijo uslalo madjarsko ministarstvo molbu zastupstva i tako da će hrvatska vlada uzkratiti svoje odobrenje ugovoru sklopljenu između grada Zagreba i podužnico austrijskog vjerosiskog zavoda. Eto nam novog dokaza, da Madjari nekana u ničem podupirati svojih saveznika Hrvatih već, da njim dapače svuda gdje to mogu prave potežkoće i neprilike.

Iz Bugarske dolaze povoljni glasovi. Nared se jo umirio te ide opet svaki za svojim poslom. Ruska vlada šalje u Sofiju kao svoga povjerenika generala Kaulbarsa. Izbori za veliku akupštinu, koja će imenovati novoga knjaza, urađeni su za dan 11. oktobra. Dan 20. t. m. služio je makedonski biskup u Sofiji svećenik službu božju kao proslavu godišnjice ujedinjenja između Rumelije sa kneževinom. Sada izražaju povjerenstvo u Sofiji radi državnoga pravotra. Kao sukriveci uroti proti knazu unzadani su Karayolov, Nikiforov i Čapov, svi zastupnici naroda. Nekoliko zastupnika poslalo je iz Sofije različetu Alexandru adresu, u kojoj mu se izriči hvala, »što je pred godinu danah izvršio ujedinjenje Bugarske.

Iz Madrida dolaze opet žalostni glasovi. Španjolci kao da nemaju nikad jednu godinu mirovati. Prešli dana u vratilo se jo do 300 vojnika proti oblastim. Buntovnici kanili su svu madričku posadu pobuniti proti vlasti, nu to njim nepodjio da rukom. Buntovnici, pristaša republikanske vlade bijaju nakon kratke otpore svladani. Nesta jih je utoklo a nešto jo po ubijano,

Franina i Jurina.

Fr. Moretoj javlja sablje iz Liburnije, da je pivo lota dobra letina. Jur. Ako je za njega jo, začin žanje i kosi na levo i desno, ma Bog nas oduvaj od letišta, koj je se veseli.

Fr. Ameu!

Fr. Si ūja, da je stila kanfanareki »Slipš« naku sviranju kupit svojoj Muri.

Jur. Neuknedijev Fran!

Fr. Ljudi govore, da se pogajaju za neki Kla-kra-ja-to-Kin-ri-ne-to, da ti je znao, kako se tu talijanski strument zove.

Jur. Pak da bi on s tim, kada neviđi note?

Fr. Da je stila s tim strumentom pod vlast, kada ga maha u kući Slipšu kantati ovu pismicu:

Boži milli malena ti hvala,
Kad ni piti s praznega bukula?
Brum, brum, jedan patukun,
Ali momot skoči gor,
Duje svaki po soldin,
Brum, brum, cin, cin,
Daje Slipomu soldin.

Jur. Borme brata Škoda, da si nije mogu pribaviti ta strumenat, zud je pismicu jake lipa.

Istri.

Ašč zabudu tebi Istrije,
Zabuđena budi desnice moa.
Po pa 186.

XII.

Od kraja divna — od istoka bajna
I tebi Istra većna sunce granu,
Glej svjetlos, znko živo mu uzplanu —
Pred njome bježi magla mrvjetastaja.

I djeći ti ne vadit duša vajna,
Na pozdrav kliču ograničen danu;
I svolu ljun obvezuju ranu,
Na rad ruka Im diže se nehađna.

